

MINISTERBESØK

Amalie (12)
imponerte
Siv Jensen

GOD MORGEN SIDE 2-3

MICHAEL STRØNEN

Ber om at folk
slutter å mate
fugler på Torvet

JOBBSIDE 9

15 års kamp for sin psykotisk syke datter

” Som mamma tåler du alt når det gjelder barnet ditt

TUNGT: - Jeg ante ikke hva som skjedde med datteren min da hun plutselig ble syk for 15 år siden, sier Eldbjørg Marthinsen.

FOTO: SIW NAKKEN

NYTT TILBUD: Når noen får diagnosen psykose, påvirker det også i høy grad menneskene rundt. Vestfold er plukket ut til å være pilotfylke i et nytt prosjekt der pårørende skal få hjelp og støtte fra behandlere. - Det å bli sett når du står midt i en livskrise, betyr utrolig mye, sier Eldbjørg Marthinsen. **SIDE 6**

Velkommen til
åpningsfest

Extra Semsbyen åpner i dag kl. 10.00.
Vi serverer kake og kaffe (så langt det rekker).

PLUKK & MIKS FRUKT
Bananer, appelsiner,
honningmelon
og ananas. Pr kg
10

NORVEGIA
Skorpefri. Pr kg
64⁹⁰

10 år
Jubileums-
tilbud
10

COOP STEINBAKT BRØD
Odelbrød, pain de campagne,
landemannen eller bondebrot.
Fra 650 g. Pr stk.
Pr kg fra 13,33
Maks 2 stk pr kunde.
Gjelder så langt beholdningen rekker.

Nå senker
vi prisene i
Semsbyen

EXTRA EXTRA STORT UTVALG TIL EXTRA LAVE PRISER

Extra Semsbyen Sembyveien 81, 3170 Sem tlf: 91 57 59 99 - 7-23 (8-21) coop.no/extra

TØNSBERGS BLAD SENTRALBORD: 33 37 30 00 ■ ANNONSER: 85 23 32 45 ■ ABONNEMENT OG AVISLEVERING: 85 23 32 40 ■ E-POST: redaksjonen@tb.no ■ E-POST: annonsen@tb.no

SAVNET Å BLI SETT: Da Eldbjørg Marthinsens datter ble psykotisk syk for 15 år siden, savnet hun tilbudet pårørende i Vestfold nå får. – Det å bli sett når du står midt i en livskrise, betyr utrolig mye, sier hun.

FOTO: SIW NAKKEN

I 15 år kjempet Eldbjørg for sin psykotisk syke datter:

– Du gir deg aldri når ungen din er syk

I 15 år har Eldbjørg Marthinsen vært pleier, vokter, mamma og livredd pårørende for sin datter som var psykotisk syk. Nå kommer helsetilbudet hun mener kunne forandret livet.

SIW NAKKEN
redaksjonen@tb.no
33 37 30 30

TØNSBERG: – Et opplegg som dette ville vært en gavepakke til oss. Jeg ante ikke hva som skjedde med datteren min da hun plutselig ble syk for 15 år siden.

Nå vet Eldbjørg Marthinsen at et friskt barn plutselig kan få psykoser så dystre og avkuttet fra virkeligheten at du ikke vet om hun kommer gjennom dagen.

– Men som mamma tåler du alt når det gjelder barnet ditt. Du gir deg aldri når ungen din er syk.

Etterlyser 20 pårørende

For første gang i Norge er Vestfold plukket ut som pilotfylke for banebrytende forskning rettet inn mot familier som lever

DETTE ER REACT

- REACT er forkortelse for «Relatives Education and Coping Toolkit». Programmet er utviklet i England og det prøves nå ut i et stort forskningsprosjekt. Oversatt til norsk ville REACT ha vært «Pårørendes verktøykasse for undervisning, læring og mestring».
- En prosjektgruppe med klinikere ved Sykehuset i Vestfold (SiV) og TIPS Sør-Øst (Regional kompetansetjeneste for tidlig intervensjon ved psykose) ønsker å prøve ut en versjon av denne verktøykassen her i Norge.

med psykotisk syke.

– Mange personer som utvikler psykose, bor sammen med pårørende, sier Marit Holter. Hun er TIPS Sør-Øst-konsulent og psykiatrisk sykepleier ved Sykehuset i Vestfold.

– De er ofte til stor hjelp og støtte for den som blir syk, men psykosen påvirker også de pårørende. Det er en voldsom belastning. Derfor er vi utrolig stolte av at vi får testet ut REACT her hos oss. Programmet er adoptert fra England og er et e-læringsprogram som gir pårørende informasjon om psykoselidelser, strategier de kan bruke i hverdagen og historier

fra andre pårørende.

I tillegg vil deltakere få en egen veileder som følger den pårørende i et halvt år. Hun heter Liv-Jorun Brygard og er også ansatt ved SiV.

– Vi er nå på utkikk etter 20 pårørende her i Vestfold, som ønsker å delta i prosjektet, sier hun.

– Jeg er allerede godt i gang med flere deltakere, og responser har vært veldig positiv. De forteller at de har lært nye ting i løpet av ei uke. Det er også et stort pluss at tempoet kan styres av de pårørende selv. Det er oppgaver og informasjon de kan oppsøke hjemme foran PC-en, i eget tempo.

Viktig å bli sett

Psykose er ikke én bestemt lidelse eller sykdom, men et tegn eller symptom som enkelt beskrevet kan kalles en forvirringstilstand.

– For vår del tok det mange år å få en endelig diagnose, sier pårørende Eldbjørg Marthinsen fra Nøtterøy.

– Det har aldri vært rus inne i bildet, datteren vår var frisk.

– *Hvordan har livet vært etterpå?*

– Du vet hvordan folk sier at du blir sterk i motgang? Sånn har jeg aldri følt det. Men vi har

GIR NYTT HÅP: Fra venstre: REACT-veileder Liv-Jorun Brygard, pårørende Eldbjørg Marthinsen, leder Mona Helen Knudsen av brukerrådet og sykepleier Marit Holter.

lært oss å leve med dette, min mann, min datter og broren hennes. En slik diagnose påvirker mange. Og vi ante i utgangspunktet ingenting om dette. Tenk om noen kunne kommet til oss med et tilbud som REACT, som forklarer, gir tips, og ikke minst ser deg.

– *Hva legger du i det?*

– At det ikke er vi som pårørende som hver gang må be om hjelp. Når du er så redd og sliten at du ikke vet hvordan du skal holde ut dagen, tenk hvor mye en telefon hjelper. At noen spør om det er noe de kan gjøre for oss. Å ha en veileder som familiene i REACT får, må være en enorm hjelp.

I dag har familien Marthinsen ro i hverdagen.

– Datteren vår lever et godt, normalt og aktivt liv. Hun ser fram til etter hvert å komme i arbeid, sier mamma Eldbjørg.

Har aldri gitt opp håpet

– Jeg forteller om dette fordi vi ønsker åpenhet. Jeg opplever at det fortsatt er mye skam knyttet til det å være psykotisk syk. For at vi skal bli bedre, må vi kunne snakke sammen.

– Det er viktig at folk vet at mange mennesker med psykoselidelser blir helt friske og lever gode liv, sier psykiatrisk sykepleier Marit Holter.

– For å lykkes har de pårørende en avgjørende rolle. Derfor håper og tror vi at REACT blir en suksess, og at programmet videreføres etter prøveperioden.